

RONDJE LAGO DI KINSEL (DURGERDAM)

De dijk van het Markermeer leidt je terug naar Durgerdam.

Het is niet te geloven. Nadat ik vrouw en dochter heb afgezet in het loeidrukke Amsterdam, sta ik nog geen kwartier later op een vrijwel lege parkeerplaats net even buiten Durgerdam. Om me heen alleen maar groene, stille weidsheid en heel veel water. Achter de dijk de enorme plas van het IJmeer, iets noordelijker het Kinselmeer.

Tekst en foto's Joop Duijs

Met aan de horizon de 32 meter hoge, uit 1542 daterende Stompe Toren van Ransdorp ga ik op weg de weilanden in. Ik hoef alleen maar de zwarte asfaltloper te volgen die wel voor me lijkt uitgerold.

Weidevogels komen hier graag, want door de aankoop van boerengrond door natuurorganisaties is rond het Kinselmeer een fantastisch, beschermd weidevogelgebied ontstaan.

We wandelen langs wat eigenlijk het Goudriaankanaal had moeten worden. Doordat het IJ steeds verder dichtslipte, had men het plan een kanaal te graven van Durgerdam naar Marken zodat men toch Amsterdam kon blijven bereiken.

Tussen 1826 en 1828 werd er aan het kanaal gewerkt, maar omdat Amsterdam fel tegen het afsluiten van het IJ was en het water bij Marken te ondiep, werden de werkzaamheden gestaakt en besloot men de Wester- en Oosterdokken aan te leggen. Nu zijn nog steeds de sloten aan weerszijden van het kanaal zichtbaar.

De toren van Ransdorp waarvan de spits ontbreekt.

Als ik na een paar kilometer vlak voor Holysloot een grasdijkje - het enige onverharde stukje van deze wandeling - pak om over te steken naar de dijk van het Markermeer passeer ik twee enorme paarden die gewoon doen of ze me niet zien staan. Bovenop de dijk gekomen is het genieten van een fantastisch uitzicht.

Voor me zie ik Muiden en Almere en naar rechts de skyline van IJburg en Amsterdam-Oost. Omdat ik een winderige dag heb uitgekozen, is het genieten van schuimkoppen op de rollende golven.

Niet alleen links op het IJmeer, maar ook op het rechts gelegen Kinselmeer dat tijdens de Sint-Elizabethsvloed in 1421 is ontstaan en later door een dijkdoorbraak in 1825 nog groter werd.

Typische Waterlandse houten huisjes.

Rond het Kinselmeer meerdere recreatieplaatsen waar caravans en kampeerhuisjes zijn gebouwd. Toen de mensen het nog niet zo breed hadden, gingen Amsterdammers op mooie dagen al graag naar Lago di Kinsel, zoals het Kinselmeer in de volksmond werd genoemd. In het IJmeer veel futen, duikend op jacht naar een lekker vishapje, en nog meer meerkoeten. Op de dijk is het oppassen voor toeristen op hun gehuurde fietsen. Ze missen duidelijk de stuurmanskunst die de meeste Nederlanders van jongs af aan onder de knie hebben gekregen.

Vlak voor Durgerdam ligt in het IJmeer de zandplaat die in 2002 als natuurcompensatie voor de bouw van de Amsterdamse woonwijk IJburg is aangelegd. De ruim 1,5 km lange dam kreeg van vogelaars al snel de naam Kinseldam. Door inklinking is een deel van de dam in de loop der jaren onder water verdwenen. Tal van watervogels gebruiken de dam en de ondiepe baai tussen de dam en Polder IJdoorn als rustgebied. Geregeld verblijven er grote aantallen aalscholvers, bergeenden, smienten, wintertalingen, kuifeenden en kieviten. Af en toe zijn er ook heel bijzondere gasten; in de eerste maanden van 2015 verbleven er vijf Europese Flamingo's.

Zo wordt nog altijd de was gedroogd in Durgerdam.

Ik wandel nog even Durgerdam in. Het dorp dat vroeger vooral vissers, zeelui en walvisvaarders huisvestte, ontstond na de St. Elisabethsvloed. De bekendste uit Durgerdam komende schipper was Adriaan Jakobsz die kapitein was van de Batavia, het schip dat in 1629 ten onder ging voor de kust van Australië en waarvan in Lelystad een replica is te zien. Na de neergang van de Nederlandse koopvaardij legde de Durgerdammer bevolking zich vooral toe op de visserij.

Zelfs in de winter hakten de vissers gaten in het ijs om er netten in te hangen en zo bot, een nauw aan de schol verwante platvis, te vangen. Om de op de bodem liggende vis in de netten te lokken, stampten de vissers met een houten balk op het ijs, het zgn. botkloppen. Een gevaarlijk klusje zo lezen we op de website janeverink.com.

In januari 1849 gingen Klaas Bording en zijn twee zonen Klaas en Jacob heel ver het ijs op om een geschikte plek te vinden om te gaan botkloppen. In de loop van de dag haalden ze honderden botten naar boven. Waarschijnlijk door de geestdrift over deze rijke vangst hadden ze niet door dat het ijsgedeelte waarop ze zich bevonden, was losgeraakt van de rest waardoor ze niet meer terug konden naar Durgerdam.

Veertien(!) lange koude dagen en nachten dreven de drie mannen op de Zuiderzee waarbij ze om in leven te blijven, rauwe bot moesten eten...

Tenslotte kwamen ze helemaal bij het Overijsselse Vollenhove terecht, waar de totaal verkleumde vissers van hun inmiddels bijna gesmolten ijsschots werden gehaald en aan land gebracht.

De haven van Durgerdam.

Ondanks de goede zorgen in Vollenhove kwam dit voor vader Bording en zoon Klaas te laat; ze waren zo verzwakt dat ze kort daarna overleden. Alleen de zeventienjarige Jacob keerde terug naar Durgerdam...

Het dijkdorp doet met zijn vele houten woningen en wapperende kleding aan de waslijnen nog heerlijk ouderwets-hollands aan. Boven de masten van de vele zeilboten in het haventje steekt de karakteristieke, uit 1687 daterende 'Witte Kapel' uit. Nadat het door een blikseminslag in 1950 zwaar was beschadigd, werd het helemaal gerestaureerd. Tegenwoordig bestaat de bevolking vooral uit forensen.

Start Durgerdammergouw 49, Durgerdam. Ook bereikbaar met bus 30 vanaf het Buikslotermeer, Amsterdam-Noord. Horeca De Oude Taveerne in Durgerdam. Honden aangelijnd toegestaan.

Gele route, 8.2 km. U start bij 23, gaat naar 95-85-84-23.

Meer wandelen in Noord-Holland:

www.wandelnetwerknoordholland.nl